

JOB

Diosan Job kakë uni bëtsi
bëtsi ñu 'inúti ñuñuma
'inun 'imia ñuikë bana

1 ¹Anu ka achúshi uni Job kakë anëké 'iakëxa, ax ka Us kakë me anu tsóakëxa, usa 'ixun ka uisa ñu 'atimabi 'ati sinánkëma 'ianan, Dios kuëenkësabi okinshi aín nuitu upí 'ixun ñu 'akin bëtsi uni 'atima oti sinánkëma 'iakëxa.

²Job ax ka mapai achúshi 'imainun rabé bakë bëchikë bëbuñu 'ianan rabé 'imainun achúshi 'ini bëchikë xanuñu 'iakëxa, ³'imainun ka ax siete mil ovejakama 'ianan tres mil camello, 'imainun a ñu mëëmikë vaca bënë rabé, rabé ax quinientas 'iakëxa, 'imainun ka burro aín xanu kamañuribi 'iakëxa. 'Ianan ka an ñu mëëxunkë unikama 'imainun xanukama an ñu 'axunkë kamañuribi 'iakëxa. Usa 'aish ka ax ñuñuira uni a menu 'iakëxa.

⁴Usa 'ain ka Jobnën bakë bëchikëkaman fiesta 'akin 'axëké 'ixun timéxun bëtsin pain 'akin sënëonkëbëtan bëtsinribi aín xubunuxun atun 'akësokinbi pikin 'axëké 'ixun, atun chirabakë rabé 'imainun achúshiribi atubëtan pinux timénun kixun kuëankëxa. ⁵Usakin 'akian anun timéxun piti nëtë inuti sënëni sënënkëbëtan ka Jobnën aín bakë bëchikë bëbukama kuënxun, uinuxun kara 'ati 'ikë anu kuënxun pëkarakëma

'aínshi nirutankëxun ñuina xarokin aín bëchikë achúshi achúshinëxa aín 'ucha mënío-kanun 'axuankëxa. Ësokin ka Jobnën 'akëxa, 'ën bëchikë bëbukamax sapika, 'atimakin Diosmi sinani 'uchaxa kixun sinánkin 'akëxa.

⁶Achúshi nëtën ka an ñu 'axunkë aín ángel kamabë usaibi 'ikë 'aish Diosbë timéti nëtë 'ain, axa paránankë ángel axribi atubë timéakëxa. ⁷Usai anu ukë ka Diosan ñukákëxa:

—¿Uinuax kaina mix aín?

Kixuan ñukákëxun ka axa paránankë ñunshin 'atimanën kakëxa:

—Ëx kana kamabi mekama oi kuaínbëkini nitsin.

⁸Kakëxun ka Diosan kakëxa:

—¿Uisa uni kara 'ën uni Job 'ikë kixun kaina 'unan? Asaribi uni ka ënë menu 'aíma 'ikën, an ka 'ën kuëenkësabi okin 'akin ñu upíshi 'ai tsókin ñu 'atima 'ati sinanan, uibi 'atimoti sinanima upí ñuishi 'ai tsotia.

⁹Kixuan kakëxunbi ka ñunshin 'atimanënríbi kakëxa:

—Jobnëa min kakësabiokin 'akë ax ka an sinánkësokishia 'akë 'ikën. ¹⁰¿Min kamina uínbia 'atima onun ënima 'ianan aín aintsi 'ibukamaxribia uisaibi 'iaxma 'inun ënima? Min kamina an 'akë ñukamaxa upí 'inun upókin sinánxunin usa 'aish ka a

unix an 'arakakë vaca axa kaikëbë anunbi ñuñuira 'i ënë menu 'ikë bëtsi unikamasamaira 'ikën.
¹¹Aínbi kamina usai kara mimi 'atimokin sinani banaia isnuxun ain ñukama bikuanti 'ain.

¹²Ësokin kakëxun ka Diosan ñunshin 'atima a kakëxa:

—Asabi ka. Usa 'ain kamina uisokin kaina 'aisatani usakin Jobnën ñukama 'ati 'ain, 'aínbi kamina aín 'ibu a uisabi otima 'ain.

Usakian kakëx ka ñunshin 'atima anuaxa Diosbë banakë anuax uinu kara Job 'ikë anu kuankëxa.

¹³Achúshi nètën ka Jobnën bakë bëchikë bëbukama 'imainun 'ain 'ini bëchikëkama atun fiesta akin piti upíokin 'axun pianan xëai aín xukén apanën xubunu timëkë 'iakëxa, ¹⁴usa 'aínbi ka an ñu mëmìkë uni achúshinëx aín xubunu bëbakin Job usaía ñu 'inúkë a ñuikin ësokin kakëxa:

—Nukaman kananuna naënuxun vaca bënë manë paránën me tukami 'ian, 'imainun ka burro ain xanukaman pasto pí nu 'urama 'iabaxa; ¹⁵usai 'iabakëbëbi ka nun usakin sinánkë 'aímabi sabeo unikama rikuatsinkín vaca mëkamanan unikamaribi manë sani kuënkë anun 'axun rëtëaxa. Usokin 'akëbë kana 'ëxëshi mi kai unux abán.

¹⁶Ësokin kakian sënëonkë 'aímabi axribi ukín ka an ñu mëëxunkë uni itsínribi anu bëbakin Job kakëxa:

—Kaná anubi 'ibúti kushiira banakin ka an ñuina bërúankë

unikama 'imainun ovejakama këñukin rëtëaxa. Usokin atu 'akëbë kana 'ëxëshi mi kai unux abán.

¹⁷Ësokin kaia a uni sënëonkë 'aímabi ukín ka bëtsi uniribi anu bëbakin kakëxa:

—Rabé 'imainun achúshi caldeo unikama amami amamíax ai mërakin ka camellokama mëkamanan nubëa 'ikë unikama raíri manë sani kuënkënen 'akin rëtëaxa. Usokin 'akëbë kana 'ëxëshi mi kai unux abán.

¹⁸Ësokin kaia a unix sënëonkë 'aímabi axribi ukín ka an ñu mëmìkë unin ami bëbakin kakëxa:

—Min bakë bëchikë bëbukama 'imainun xanukaman ka ain xukén apanën xubunuxun timëxun fiesta 'akin pianan xëai 'iaxa, ¹⁹usakin 'akëbëbi anu uni 'ikëma memíax bënëtishi anu bëëki 'ibúkin ka suñuanën amami amamixun bëkakin xubu nipakin min bakë bëchikëkama bukukë anuabi chakamíaxa. Usokëx ka kamaxi atux bamaxa. Usokin 'akëbë kana 'ëxëshi mi kai unux abán.

²⁰Usakian kakëx ka Job anua 'ikë anuax ratuti 'itsaira a bana kuati anun paëi niruakëxa, niruxun ka aín tari nitëxëkin tuka-këxa, usokin 'anan ka ain bu tëai maxkutankëx Dios rabia 'ikësabi masá nuituti memi bëtiki 'iakëxa.
²¹Usai 'ika ësai kiakëxa:

—Ñuñu kana ënë menu 'ëx bakéanma 'ain, usa 'ain kana ñukín ënë menu 'ikë 'ën ñukama

uantima 'ain, usa 'ain kana
 ënë menubi 'ën ñukama ëbiani
 ñuti 'ain, Diosan ka kamabi 'ën
 ñukama 'ë 'inánkëxa, usa 'ixun
 ka anbi 'ën ñukama kamabi 'ë
 bikuantëkëanxa; ¡Nukën 'Ibu Dios
 ax ka 'upiokin rabikë 'iti 'ikën!

²²Usa 'ain ka usa ñukama inuti
 tëmëraibi Job, Diosmi 'atimai
 banai 'uchama 'ikën.

2¹Anuanáin ángel kamabë Dios
 timéti nëtë 'ikëbë ka angel
 paránakë axribi atubë timéakëxa.
²Usai anu ukë ka Diosan uinuax
 kara aia kixun 'unanxunbi ñuká-
 këxa:

—¿Uinuax kaina mix aín?
 Kixuan kakëxun ka ñunshin 'ati-
 manën kakëxa:

—'Ëx kana kamabi mekama oi
 kuaínbëkini nitsin.

³Usakin kakëxun ka Diosan
 kakëxa:

—¿Uisa kara 'ën uni Job 'ikë
 kixun kaina 'unán? Asaribi uni
 ka ënë menu 'aíma 'ikën, an ka
 'ën kuënkësabi okinshi 'akin ñu
 upíshi 'ai tsókin ñu 'atima 'ati
 sinanan uisakinbi uni 'atimoti
 sinanima upiti bërúankatia. Usa
 'ain ka minmi uisa ñu 'atima
 'akëmabi a 'atima oti sínánxun 'ë
 karaishikin katankëxun ñu 'atima,
 'amikëxunbi ka uisa ñu 'atimabi
 mi 'axuntima 'ikën.

⁴Kixun kakëxunbi ka ñunshin
 'atimanën Dios kakëxa:

—Uínbia aín naminu 'atimokin
 paëokëma 'aish ka uni asábi nitsia.
 'Aínbi ka unix upí tsótisa tani uisa
 ñu kara inutia abi inutibi tënëax

'iti 'ikën. ⁵Usa 'aínbi ka minmi
 'insinun 'imikëxun tani tëmëraikin
 min bëmánanubi 'atimakin mi ñui
 banati 'ikën.

⁶Ësai kia ka Diosan ñunshin
 'atima kakëxa:

—Asabi ka usa 'ain kamina uisa
 kaina oisatani usakin 'akinbi,
 kamina ñutannuira 'atima 'ain.

⁷Ësokian Diosan kakëx ka
 anuaxa abë banakë anuax ñunshin
 'atima kuankëxa, kuanxun ka Job
 aín nami kamanubi 'ianan aín
 maxkánubi 'irunun 'imiakëxa.

⁸Usakian chanku 'insinan bikëx
 ka Job anua nibu pukëx tsamakë
 anu kuanx kuanx tsóakëxa, anuax
 ka chumu tukikë aín paná achúshi
 bitankëx aín naminu 'ikë an paëira
 okëxun tani anun raxuamëakëxa.

⁹Usai anu tsotia ka aín xanun anu
 kuanxun kakëxa:

—¿Ësai 'insíanx tëmëraibi
 kaina mix ñunshinakëti Diosmi

Job 'imainun ain xanu 'ia.

katamëtin? ;Dios 'atimokin ñuianan kamina ñuti 'ain!

¹⁰Ësakian kakëxun ka Jobnën aín xanu kakëxa:

—; 'Ën xanu usai kamina 'atimai banatima 'ain! Kamabi ñunu Diosan 'inánkëxun bikë ax ka asábi 'ikën, ;usaribi okin karanuna nua kamabi ñu 'atima inúnun 'imikëx inúkin tënëtima 'ain? Usai kamabi ñu inutibi ka Job 'uchanan achúshi banabi Dios ñui 'atimati ami banama 'ikën.

**Job an 'unánkë unikamax
'insínkë isi kuan ñuikë bana**

¹¹Job ax ka rabé 'imainun achúshi uni an 'unánkëñu 'iakëxa: Ax ka Elifaz kakë, 'aish Temán, menu tsókë uni 'iakëxa 'imainun ka Bildad axribi Súah kakë menu tsókë 'iakëxa 'imainun ka Sofar axribi Naamat kakë menu tsókë uni 'iakëxa. A unikaman ka atun 'unánkë uni Job axa usai ñu 'atima inuti nuibakatia kuakëxa, kuabiani ka kanankiani nun 'unánkë uni Job ka 'aisamaira tëmëraia usa 'ain kananuna afn masá nuitukë a sinanatánun kanan isi kuantí 'ai kixax kanankëxa. ¹²Kanankiani anua 'ikë anu bëbai kuankinbi ka 'uranxunshi anu Job tsókë iskinbi ax ka a 'ikë kixun 'unani ka munuma kuënkëni a kamaxi iankëxa, usai 'i 'itsaira atúxribi masá nuituti atun tari tukakin a kamaxunbi manámi mësukin me putu puti anunbi matakakikankëxa. ¹³Usai 'itankëx ka atúxribi menu tsóti mapai achúshi

'imainun rabé nëtë 'ianan mapai achúshi 'imainun rabé iméribi uisa banabi abë kananima a 'urama abë 'iakëxa, usai 'ia 'aisamaira paë tani tëmëraiaabi ka atun Job uisa banabi káma 'ikën.

**Job tëmëraí anuan bakéan
nëtë ñui kia bana**

3¹⁻²Usai 'itsaira paë tani tëmëraí nuibakati ka uisa bananbi banaima 'itankëx ka Job, anúan bakéan nëtë ñui 'atimati banai ësai kiakëxa.

Job

³ ;'Atima okë ka anun 'ën titanuax tuá 'inux 'ëx uniké a imé 'iti 'iakëxa!
; 'Atima okë ka anúan 'ën titan 'ë bëbu tuá okë nëtë axribi 'iti 'iakëxa!

⁴ ;'Uisati kara 'ën titan 'ë tuá imé
Diosan nëtë xabá a 'inun pékaratima 'imé 'inun 'imiama 'ikën!

⁵ ;'Uisati kara bëánkibukë këxtuira an 'ibúkin a nëtë mapumainun,
kuin tunan 'ibúkin anribi mapukë 'inun 'imianan, 'imëa nëtë bëánkikëbë ami rakuékë usaribi 'itánun maputi 'iakëxa!

⁶ ;'Uisati kara anúan 'ën tita 'ë tuá imé ax bëánkibukëmi 'i nëtëama 'ikën,
usai 'ia 'ain ka uínbi nëtë 'uxë baritia akama tupuntima 'iakëxa!

- 7 ¿Uisati kara a imé 'ën titax
tuakëma xanusa 'iama
'ikën,
usa 'ain ka úixbi a iméishi
an ka tuaia kixun 'unani
munuma sharáma
'itsíanxa!
- 8 ¿Uisati kara ñubé unikaman
ax kushiñu 'ixuan
Leviatán kaké ñuina an kushi
'inánkëxun an imé a 'atima
okin sinánxuanma 'ikën!
- 9 ¿Uisati kara
pékarakuatsinkëbë
'ispónkama ax pékima
'ianan,
nëteribi xabá
kuatsinkëbëtan barin
urukin pékabëtsinkëbë
xabá 'itima ka 'iakëxa,
usa 'ain ka unin pékaratia
nëtë upíira 'iké isama
'itsíanxa!
- 10 ¿Atima okë ka ën titan anun
'ë tuá imé ax 'iti 'iakëxa,
usa 'ain kana ënë menuax
tëmëranux bakéama
'itsían!
- 11 ¿Uisa 'aish karana 'ën titan
puku mëuküax
bamanan 'ën titan naachi
kikin 'ë rëmumëkëishi
chikíama 'ik?
- 12 ¿Uisati kara 'ën titan aín
kisinu rakanxun
kaniokín 'ë ain xuma
'amikin kaniokëx?
- 13 Usokin 'akëx ñua 'aish kana
'ëx,
bëríbi upitax tsóti
tëmëraima asábi 'itsían,
- 14 usai 'i kana 'ëx 'apukama
'imainun an ñu 'axunkë
aín kushikamabëtan
xubu chaiirabu 'ikëbia an
rurupa 'ikëa 'atëkënkë
unikamabë 'itsían,
- 15 'imainun kana bana
mëniókë 'apukama
aín xubunu kuri 'imainun
kuríki bukúnkë anu
'itsían.
- 16 ¿Uisoti kara xanu aín
nachikiti 'uxë sënënkë
'aímabi aín tuá nanipakëkë
usaribi okin 'anan,
aín titan pukumëuküaxbi
tuá ñukë 'akësaribi okin 'ë
mainkama 'ik?
- 17 Ñukë mainkëxun ka an ñu
'atima 'akë unikaman
ñu 'atima 'atëkéanan
bëtsi unikamaribi 'atima
otëkënimá,
'imainun ka axa tëmërai
tsóti atsánkë unikamax
ñutankëx atsánx 'ianan
tëmërai 'itëkënimá asábi
taní tsotia;
- 18 usaribiti ka bëtsi unikama
ñatanxun tëmëramikë
unikaman ñukin anuxun
chuámarua tani kuëënia,
usai 'ikin ka an ñu mëëia
bëruánkë unikaman
munuma banakin kakëxun
kuati atsánkë akama
nëtëtia;
- 19 anu ka uni ñu 'unanbu
'imainun uni ñu
'unánkëmabu akamaxbi
sënëñ 'ikën,

'imainun ka an ñu tëmërakin
mëekë unikama anbi an
ñu mëëxunkë unikama ñu
mëëxuntëkënimä.

20 ¿Uisa 'ixun kara Diosan ënë
nëtënu tsotia tëmëranux
bakënnun uni 'imin?

¿Uisa 'ixun kara Diosan axa
'itsaira tëmërakë uni a
basi pain tsónun 'imia,

21 usa 'ain ka an ñuti barikë
uni ax bënëtishi ñuima,
usa 'ain ka ñu upíira 'aish
kupíikëira 'akësaribi okin
aín ñuti baribi uni ax
'ishtun ñutima 'ik?

22 Usa 'ain ka unix aín ñuti
nëtë 'ikëbë
ñuía maínkëx kuni kuëenti
'ikën.

23 Usa 'ain ka Diosan uni
bëxunusa 'aish uisa ñu
kara 'iti 'ikë kixunbi
'unánimabi 'inun 'imia,
usakin ka amia kuainti
'aimasa 'itánun unin niti
bëarakësa 'inun 'imia.

24 'Ianan kana 'ën pitimibi
sinanima 'ëx masá nuituti
inin;
usai 'ikana ñu xëaima 'ëx
tëmërai bënëtin.

25 Kamabi ñumi 'ëx rakuëa an
ka
'itsaira rakuënnun 'ë 'imiakëxa,
a ñukama kana bërí inutin.

26 Usa 'ain ka añu ñunbi 'ë
tantinun 'imiman;
'ëx kana bërí upíma 'ain,
'itsaira bënëtin kíax ka
Job kiakëxa.

'Insíanx nuibakatia ain

'unánkë unikaman

Job ká bana

(Job 4—14)

Elifaz

4 ¹⁻² Ësakin ka Elifaznën an
'unánkë uni 'ikë Job kakëxa,
'ën sinánkëx sapi kamina bëtsi
unin mi nuibakin bana ñuixunti
kuëënima nishti 'ain, 'aínbi kana
'ën mi bana ñuixukin kaima 'ixun
upíokin sinántima 'ain.

³ Mín kamina an bana
'unánkëma uni bana
ñuixunkin uisai kara tsóti
'ikë kixun 'unánmiakën,
'imainun kamina an munu
sinánkë unikamaribi
'akiankën;

⁴ mín kamina upiti tsótibia
ax 'atimati tsókë unikama
atux 'ikësabi upiti tsónun
kixun kakën,
mín kamina upiti tsókinbia
an 'atimati tsóti sinánkë
unikama a usai 'iama
'inun kakin sinanamiakën,

⁵ ¿usa 'aínbi kaina bërí 'insíax
tëmërai nuibakatia 'ën
'akësabi okin kana,
'ati 'ai kixun kushiokín
sinanima usai 'in?

⁶ Míx kamina achúshi uni an
Dios kuëënkësabi okin ñu
'akë a 'ain,
'imainun kamina míx
achúshi uni an Diosan
kakësabiokín 'akin
upíokin ñu 'akë 'ain,

- ¿usa 'aishbi kaina mix
 Diosmi kushiti sinanima
 manutisa tanin?
 7 Min kamina 'ë katima 'ain
 achúshi uni ñu 'atima
 'akëma ax kara,
 Diosan 'atima okëxa 'ikë 'iti
 'ikë kixun.
 8 'Ën kana 'itsa baritia tsókë
 'ixun uisa ñukama karana
 'akën a 'unan,
 'imainun ka uin kara 'atima
 ñuira 'akin a tanti bana
 'ianan, ñu 'atimaira
 ñunshinakëkin 'ai 'axëkë
 'ikë,
 a unix ka uin kara ñu
 'apáxun uiti 'itsa kara
 'apáxa
 ati 'itsabi aín bimi bitsia
 usaribiti anunbi 'atimati
 têmërai nuibakatia.
 9 Usa 'ain ka Diosan atún
 ñu 'atima 'akëbë atumi
 xuatemati nishkin,
 asérabi masókin suñuanën
 kushiira bëëkai anu
 'ibúkin ñu masókë usaribi
 okin 'aia.
 10 Usa 'ain ka uni 'atimakama
 an bëtsi unikamami
 'atimaira banai atumi
 nishi paru inuán néti
 kuëëkësari 'iabi Diosan,
 ain paka tsasipakin nëtëmiti
 'ikën.
 11 Usakin 'akëx ka uni
 'atimakama ax paru
 'inúanëx ain paka tsasikë
 'ixun pima chumínbuax
 bamakësa usaribi 'iti 'ikën,

- usai 'ikëbë ka atun bakë
 bëchikë bëbu 'imainun
 xanux, ain tita bamakëbëa
 paru 'inúanën tuákamax
 abisi tsuákikë usaribi 'iti
 'ikën.
 12 Banaimaishi uax 'ënu
 bëbakin unin kakësa
 'itánun ka 'ë baxëxkin
 kakëxa,
 'aínbi kana kuaisamara
 'itanun munura banai
 kiabi aín bana kuakën.
 13 Achúshi imé kana kamabi
 uníxa 'uxkënan bikëx
 'uxan 'ëxribi 'uxunbi,
 'atimakin namáx a sinani
 masáti 'uxima 'iakën.
 14 Usai 'ikana 'ë rakuëtan
 bikëx 'aisamaira rakuéti;
 'ën xo kamabi bërëru 'iakën.
 15 Usai 'ikin kana 'ën bëmánan
 suñun bëkakëxun tankësa
 tani rakuéti 'ën namikama
 raxuturui 'iakën.
 16 Usai 'ikin kana uix kara anu
 'ikë kixun sinánkën,
 'aínbi ka aín bëmánan
 istisama 'iakëxa.
 Usa 'aish ka ui kara kixun
 'unántisama 'iakëxa.
 Usai 'ikëbëa kamáxbi
 paskësarua 'inun 'uxi
 nëtékëbëtan kana ësai kia
 achúshi bana kuakën:
 17 “¿Uix kara an upí ñuishi
 Diosan iskëxun akë uni 'iti
 'ik?
 ¿'Ianan kara an unio 'ixuan
 Diosan iskëx uni an ñu
 'atima 'akëma uni 'ati 'ik?

- 18 Usa 'ain ka Diosan aín
nētēnuxun ñu 'axunkē
aín ángel kamamibi atux
ka ñu 'atima 'akēma 'ikē
kixun atumi sinanima.
Usa 'ixun ka Diosan aín
ángel kamanribia ñu
upiokin ñu 'aiama isia,
- 19 ¿usa 'ain ka unix ñu 'atima
'akē anunbi kushima 'aish,
xubu 'akin me bachunu
nitsinkin 'akē usaribi 'ikēn,
usa 'ikēa suñun nipakēsa
usaribi 'aish ka bisa
chakakēsa okinshi
chakakē 'iti 'ikēn!
- 20 Usa 'aish ka uni enē nētēnu
tsótax uínsaran kara aín
bamati nētē 'ikēbē bamai
nētétia;
usai 'ika istékentima oi
ashiti usakin sinánkē
'aímabi bamaia.
- 21 Usa 'ain ka unin tsótinēx
bēnētishi nētéti ñuman
tékakē usashi 'ikēn;
usa 'ain ka uni kamabi ñu
'unanmaxi bamaia kixax ka
Elifaz kiakēxa.”
- 5** 1 Job uin kara munuma
kuēnkēni banaia kuakin
mi kaia 'unánti kamina
kiti 'ain.
¿Uinu 'ikē ángel a kaina mia
'akinun kixun ñukáti 'ain?
- 2 An 'unántisa 'ikēbi ñu
'unánkēma uni ax ka
Diosmi 'atimati sinánkē
kupí ñuia,
'imainun ka bētsi unin
paránkin kakēxunbia an

usama ka kixun kakinma
asábi ka kixun kakē axribi
bamaia.

- 3 'Ēn kana ñu 'unántisa
'ikēbi 'unánkēma uníxa
bēnētishi ñuñuira 'ia isan,
'aínbi ka bēnētishi aín
xubunu 'ikē ñukama
'atimakēbē ñuñuma 'iaxa.
- 4 Usa 'ain ka aín bakē
bēchikékama an 'akinti
'aíma 'ikēn;
usa 'ikē ka anuxun bana
mēníokē anuxuan ñu
'atima
'akēmabi atun kuēnkēsa
okin 'akania,
usa 'aínbi ka axa anun
rabanan nēti banati 'aíma
'ikēn.
- 5 'Imainun ka atun ñu
'apakēkamaribi pitiñuma
axa numin 'i bukukē
unikaman aín inuabi
bixun pikania,
usakin 'amainun ka an
bētsin ñuishi kuēnkē
unikama atux ñuñuira
'ikēbē ami nutsia.
- 6 Unixa 'atima onanti sinánkē
ax ka menuax ñu 'apákē
'ikēsai koima;
uníxa uisa ñubi kara inuti
tēmērakē ax ka menuax
xubi 'ikēsai unikēma 'ikēn:
- 7 kamabi tsi rēkirukēnuax ka
aín ēxku saraki abisi 'ia,
usaribiti ka an uni
tēmēramiti 'atima ñukama
axribi aín sinánnuaxbi
chikitia.

- 8 Mix 'ikēsai tēmērai 'ikē
'ixun kana
'ēn ira Diosan 'ēx
tēmērakē 'ē 'akinun min
'akēbētanmabi ñukátsian.
- 9 ¡An ka 'itsaira ñu 'akin unin
iskēma chaiirabu ñu 'aia,
usakin 'aia ka uínbi a
ñukama uisakin kara 'aia
kixun 'unántima 'ikēn!
- 10 An ka 'uí 'ibúkin me
chabónun 'imia,
usakin 'imikēx 'ibúkin ka
menu ñu 'apákē koonun
chabóia.
- 11 An ka mēnin sinánñu
unikama atúxribia raíri
unikamasaribi 'inun 'imia,
'imianan ka axa tēmērai
masá sinani bukukē
akamaribi upí 'inun 'imia;
- 12 'imianan ka an uni paránti
'unairakē uni an usakin
uni 'ati sinánkē 'ikēbi
an sinánkēsa okían 'anun
'amima.
- 13 Usa 'ixun ka an bētsi
'atimoti sinánxun
'aisataniabi uní Diosan
atun sinánkēa 'axuma
'anun 'amima,
usakin 'akin ka atun ñu
'atima 'ati sinánxua 'akē
ax ñankáishi 'inun 'imia:
- 14 ¡usa 'aish ka uin kara bētsi
unikama 'atima oti sinania
a unikamax nētē xabánu
nitsibi imé bēánkibukēnu
nikēsa 'ikēn!
- 15 Diosan ka ñuñuma uni
'imainun
- bētsi unikaman 'atimaira
okē abi iémiti 'ikēn;
- 16 ax ka an uni ñuumara ka
kixun bētsi unin iskēkama
a 'akinkē a 'ikēn,
¡'ianan ka uni 'atima
sinánñuirakama bētsi
'atima onux bananun
'imima!
- 17 Usa 'ain ka chuámarua 'iti
'ikē ui uni kara Diosan
'unánmisatankin 'atima
ñu inúnun 'imia ax;
usai 'ikinbi ka Dios kushiira
'ixuan usai 'iti 'imikēxunbi
ami 'atimakin sinánkinma
abi tēnekē uni ax 'iti 'ikēn.
- 18 An mi 'insinun
'imitankēxunbi ka
amiribishi anbi mi
pēxkutēkēnti 'ikēn;
'imianan ka tēmēranun
'imitankēxunbi anbi mi
kuēēmítēkēnti 'ikēn.
- 19 Uínsaran kaina ñu 'atima
inuti 'ai anun ka achúshira
okin 'akintankēxun
ēnkinma mi 'akinti 'ikēn,
'ianan ka uisa ñu inuti kaina
tēmērati 'ai usabi mi
tsónun mi 'imitima 'ikēn.
- 20 Anuan numi 'iti nētē
'ikēbētanbi ka numin
bamanun mi ēntima 'ikēn,
'ianan ka anúan 'akánanti
nētē 'ikēbē 'akanankinbia
suntárúkaman 'anun mi
ēntima 'ikēn.
- 21 Uin kara mi 'atimakin ñui
kēmēi banaia anuabi ka
mi ēnkinma 'akinti 'ikēn,

- usakin 'akëxbi kamina
 rakuétima 'ain, an ka uin
 kara mi ñuia ax këmëi
 banai kikëbëtanbi anuabi
 mi 'akinti 'ikën.
- 22 Usa 'ain kamina numi
 'ianan bëtsi bëtsi ñu
 inuti tëmëraibi ami kuai
 kuënti 'ain,
 'ianan kamina raëkëma
 ñuina kamami rakuétima
 'ain.
- 23 Min naëoti menu ka
 mënioisama 'itánun
 'itsaira maxá 'itima 'ikën,
 'imainun ka raëkëma
 pianankë ñuinakama ax
 min 'unánkë unisa 'ixun
 mi uisabi otima 'ikën.
- 24 Usa 'ain ka min xubunua
 mibë 'ikë min aintsikamax
 ñuñuira 'iti 'ikën,
 'imainun ka min 'arakakë
 vacakama 'uakamë
 'ëoi kamabi kara kixun
 tupúnkëx bëtsix nètékëma
 'iti 'ikën.
- 25 'Imainun ka min rëbúnki
 kamaxribi bakë
 bëchípati 'uakamë 'ëoi
 'aisamaira 'aish naënua
 xubi kókësaira 'iti 'ikën.
- 26 'Ianan kamina min kaniakëti
 nètë 'ikëbë xënibutibi
 samabuirakëma kushi
 pain 'iti 'ain,
 usai 'i kamina ñu bimi 'apá
 pëkëtia bikëxa upí 'ikë
 usaribi 'iti 'ain.
- 27 Nux bëtsi bëtsi ñu inúkë an
 ka nu 'unánmia usa 'ain

kamina ënë bana kuakin
 usa ka kixun sinánti 'ain;
 usa 'ain kamina ënë bana
 kuakin minbi uisaira kara
 kixun mix inúkë ñukama
 tanti 'ain, kixun ka
 Elifaznën Job kakëxa.

**Job 'itsama baritia ka uni
 tsotia kia ñuikë bana**

- 14** ¹Kamabi uni aín tita
 bakënkë ax ka
 'itsama baritia 'imi tsotia,
 usai 'i ka bëtsi bëtsi ñu
 inuti 'itsaira tëmëraia.
- ² Usai 'i ka ñu uá
 pëókintankëxa barin 'akëx
 núkakësa usaribiti 'ia;
 'ianan ka ñun tupënaxa
 bënëtishi nètékësa
 usaribiti 'ia.
- ³ ¿'Ëmi 'atimakin sinánkin
 kaina min 'ë 'uchoisa tanin,
 'imainun kaina 'ëmi nishkin
 min 'ë 'atima oti kuëënin?
- ⁴ Uínbi ka bëtsi uni asérabi
 upí 'inun 'atima ñunua
 mënioima,
 usa 'ain ka kamabi unix aín
 titan tuákë 'ikën.
- ⁵ Mìn kamina an uni uiti
 baritia kara tsóti 'ikë
 atishi tsónun 'imikë a 'ain,
 usa 'ixun kamina uiti bari
 kara tsóti 'ikë atishia
 'inun 'imin,
- ⁶ usa 'ain kamina atuxia upiti
 bukunun ubiokinma ënti
 'ain;
 jusokëxun ka atúnbi tëxun
 kuríki bitankëx anun ñu

- maruxun upíokin pi tsóti
'ikën!
- 7 Achúshi unían i rëraxun
rakankëxi ka aín
burunuax
kótëkëni uínsarabi anuax i
koi nètétima.
- 8 Usa 'ain ka aín tapúmi-
xanankë 'ianan aín i
rakákë
ax menu rakataxbi
chékikëma 'aish asábi 'ia,
- 9 usai 'i ka 'umpaxan
chabókëxun amiribishi
paxaira 'inun kótëkënia;
usai 'i ka bërí 'apákëx
koi i 'ikësaí peñanakëti
'itëkënia.
- 10 Usa 'aínbi ka unix usai 'ima
ashiti ñuia;
usai 'i kara ñukiani uni,
¿uinu kuanín?
- 11 parúmpapa 'umpax 'imainun
bakakamax ka kuabutibi
aín 'umpax chitëti éskia;
- 12 usa 'aínbi ka unix naíkamë
'ëo këñutisama pan 'ain,
anu ñuia maínkë anuax
nirutëkëntima pain 'ikën,
usai 'i ka uni 'uxax
bësukëma usaribiti ñukë
'aish 'iti 'ikën.
- 13 ¡'Ën kana kuëënti 'ain minmi
anu uni ñuia maínkë
anumi 'ë unëti mixmi 'ëmi
nishkë a sënéntamainun,
usakin 'atankëxun kamina
uiti nëtë karana anu 'iti 'ai
kixun 'ë kati 'ain, a nëtë
sënénkëbë kamina 'ëmi
sinántëkënti 'ain!
- 14 Usa 'ain kara achúshi uni
ñukë ax, ¿amiribishi
baískitëkëntankëx tsóti
'ik?
- Usai 'iti 'ain kana 'ën uiti
nëtë karana anu uni ñukë
anu 'iti 'ai a nëtë kamabi
sënémi anu 'iti 'ain.
- Usa 'ain kana anuxun
uínsaran kaina 'ëx tëmërai
masá nuitukë a asábi
'inun 'imi kaínti 'ain.
- 15 Mín unio 'ikëmi 'ëbë
banatisatankin kuënkëxun
kana 'ënribi kakëxun mi
kati 'ain;
mín iskin kamina upí 'ikë 'ë
istsian mín 'ë unio 'ixun.
- 16 Usa 'ain kamina bërí uiti
oí karana 'ëx 'ucha
atiokinbi 'ë 'atima onuxun
tupuntima 'ain,
usokin 'akinma kamina uinu
kuani karana nitsi anuabi
'ë buánti 'ain;
- 17 unín ñu pishanu 'aruxun
nikë usaribi okín kamina
mín 'ën 'atima ñu
'akékama mëníoti 'ain,
usakin 'akin kamina a
ñukama 'ë manumiti 'ain.
- 18 Asérabi ka ikamax usai ka 'iti
'ikë kixun sinánkë 'aímabi
me pankabuti bëukubutia,
'imainun ka xaxun pobu a
kamaribi usai ka 'ia kixun
unín sinánkë 'aímabi anua
rakákë anuax taramëkëti
'uri kuania.
- 19 Kamabi unix ka upitax tsóti
kuëënia 'aínbi kamina mín

- baka kushiira xobukian
maxá kēñupakësa usakin
'anan,
'uñe 'ibúkian me putu
chukakin chinankësa
usaribi okin min unin tsóti
'aisama 'imin.
- ²⁰ Usa 'ain kamina mix
kushiira 'ixun aín menuax
chikínun 'imin,
usakin 'akëx ka uni ñui ain
nami chéki nētétia.
- ²¹ Usa 'ixun ka uni ñukë an
uisa kara unin aín bakë
bëchikëkama oia kixunbi
kuatima 'ianan;
uisa ñu kara 'inutia kixunbi
'unannima;
- ²² usa 'ain ka uni ñunuxun ain
nami paë pain tantankëx
ñuia,
usai 'i ka aín nami paëia
tani tëmërakë anunbi
ñuia.

**Jobnën aín 'unánkë
Bildad amiribishi
katëkëan ñuikë bana**

- 19** ¹⁻² Usa 'ain ka Jobnën
aín 'unánkë uni
Bildad a kakëxa,
¿Uínsaran ira kaina
'aisamaira banakinmi
'ë atsamikë a ënti
'ain?
- ³ Achúshira okin 'akinma
kamina 'itsaira okin 'ë
ñuikanin;
¿usakin 'atimakin 'ë
ñuikë anun kaina
rabinkaniman?

- ⁴ 'Ëx inúkë ñukama ax
'ënanshi 'ain ka
an 'ë 'atima otsianxa.
- ⁵ Mitsux sapi kamina
'ësamaira 'iisa tankanin,
usa 'ixun kamina 'ëx 'inúkë
ñukama ñuikinshi mitsun
'ë kain.
- ⁶ Usa 'aínbi kamina mitsun
upíokin pain Diosan ka 'ë
tëmëramia kixun 'unánti
'ain,
an ka usai 'inun 'imikin
'ë anu pakëti nankënu
ñuina pakëkësaribi 'inun
'imiaxa.
- ⁷ 'Ëx kana munuma kuënkëni
kin: “¡Ë ka rëtëkania!”
'aínbi ka uínbi 'ë kaima;
'ianan kana 'ë 'akinun kixun
ñukatin, 'aínbi ka uínbi
'ënun rabanan nékin 'ë
'akinsama tania.
- ⁸ Diosan ka tëmëramikin 'ën
'ati ñukama ëmikin unin
anun niti bai bëarakësa
usaribi 'itánun 'ën 'ati
ñukama 'ë ëmiaxa;
'ianan ka 'ën 'ati ñukama
bëánkibukëñën bai
mapukësa 'inun 'imiaxa.
- ⁹ An ka kamabi ñukama 'ë
bikuanxa;
'ën mañuti bixun nikësa
'itánun, 'ë nuibakinma
usakin 'axa.
- ¹⁰ Usokin 'akin ka 'ë 'aisamaira
ñunu pakëmikin xubu
'ibuan aín itáishi nitánun
tënkapakësa usaribi
'itánun 'ë 'imiaxa;

- j'imikin ka 'ën anua ñu
 bitëkënti 'aíma 'itánun i
 aín tapunkama këñunbi
 ëchikësa usaribi 'itánun 'ë
 'imiaxa!
- 11 Usa 'ain ka 'ëmi 'itsaira
 nishkin,
 an abë nishanankë uni
 'akësaira okin 'ë 'axa.
- 12 Usa 'ain ka 'ë tëmëramikin
 suntárunën bëarabuinkësa
 'itánun 'ë 'imiakëxa;
 usai 'ikin ka aín
 suntárukamax 'ë 'anux
 'urama,
 kuatsinkin bëarakësa 'inun
 'iëmiakëxa.
- 13 Usa 'ain ka Diosanbi 'ën
 xukénkama 'imainun 'ën
 'unánkë unikamanbi,
 bëtsi menu 'ikë uni 'akësokin
 'ë 'anun 'amiaxa.
- 14-15 'Imainun ka 'ën 'aintsikama
 'ianan 'ën 'unánkë
 unikama 'ëmi manuaxa;
 manumainun ka axa 'ë isi
 kuanx 'ën xubunu 'ia
 unikamanbi 'ë manuaxa.
 'Ianan ka an 'ë ñu 'axunkë
 xanukaman 'unánkëma
 uni 'akësa okinshi 'akin;
 ax ka an nu ñu mëëmikë uni
 a 'ikë kixun sinánkin 'ë
 'unanima.
- 16 'Ën ñu mëmikë uni ñu
 'axúnun kakëxunbi ka
 kuashikin 'ë ñu 'axunima,
 'imainun ka 'itsokin
 ñu 'axúnun kixun
 karaishikëxunbi 'aisama
 tania.
- 17 'Imainun ka 'urama
 okaskëxunbi 'ën xanun 'ë
 timaia;
 'imainun ka 'ën xukén
 'ibukamanbi 'ë istisama
 tania.
- 18 'Ianan ka tuáxu kamáxbi 'ë
 isi 'ëmi kuaia;
 usa 'ain ka anu 'ëx tsókë
 anuax nirukëma 'aínshi
 'ëmi 'atimati banaia.
- 19 Abë 'ëx nuibanairakë 'ën
 'unánkë unikamanbi ka 'ë
 istisamatankania;
 'imainun ka 'ëbë
 nuibanankëira unikama
 'ianan 'ën aintsikamanbi
 'ë banoisama tania.
- 20 Usa 'ain kana 'ën xokama
 mërakë 'itánun 'aímai
 raënkëax,
 nëtëishi kiani ñutisara 'aíshbi
 usabi masánuitutibi tsotin.
- 21 Usa 'ain kamina 'ën 'unánkë
 unikama mitsun 'ë nuibati
 'ain.
 Diosanbia usai 'inun 'ë 'imikëx
 kana ësaira 'i tëmërain.
- 22 ¿Uisakaskin kaina mitsun
 Diosan 'akësaribi
 okin 'ë 'aisatani 'ëmi
 nishkanin? ¿Mitsun kaina
 'aisamaira 'ëmi banakin 'ë
 'atimokanin?
- Job kana uisa ñubi 'ai
 'uchakëma 'ai kia bana**
- 31** 1 Usakin pain an 'unánkë
 uni rabé 'imainun
 achúshi a katankëx
 sënëan ka Job axribi

banai ësai kiakëxa.
 'Ënbi kana sinánkë
 bënëñu xanukama
 'imainun kana
 bënëñuma xanu uisa 'ixunbi
 kuëëanma 'ain kixun kana
 sinánkën.
 2 ¿Uisa ñuira kara kamabi
 kushiñuira Dios an naí
 mananxunbi,
 achúshi achúshi uni ñu
 'inánti ax 'iti 'ik?
 3 ¿An 'atima ñu 'ai 'uchakë
 unikama 'imainun 'atima
 unikama ainama kara
 'atimañu inuti têmëratí 'ax
 'ik?
 4 ¿'Ianan kara Diosan 'ën 'akë
 ñukama iskin 'unanima
 'ianan,
 'ëx nikë kamabi 'unanima
 'iti 'ik?
 5 'Ëx kana asërabi kian
 uínsaranbi kana ñu 'atima
 'anan uni kana,
 paránti 'ai kixun sinángxun
 paránkëma 'ain.
 6 ¿Usama 'ikë ka Diosan anun
 unin ñu 'ëñë tupúnti
 'akë anu 'ën 'atima ñu
 'akëkama tupunkin uisa
 kara oisatania usokin 'ati
 'ikën,
 usakin 'axun ka 'ën karana
 ñu 'atima 'akë 'ai kixun
 'unánti 'ikën!
 7 'Ën karana ñu upí 'ati
 'unanxunbi a ënkin ñu
 'atima 'an,
 'anan karana usai 'ikin bëtsi
 unin ñu kuëëan,

'ianan kara bëtsi unin aín ñu
 mëkamakë 'ënua mëraxa,
 8 usakin 'ën 'akë 'ikë ka bëtsi
 unikaman 'ën 'apákë
 ñukama bixun píñun
 Diosan 'amiti 'ikën,
 'imainun ka 'ën 'apá
 ñukamaribi aín tapun
 këñunbia bëtsi unikaman
 ëchinun 'amiti 'ikën.
 9 'Ën karana xanu bënëñu
 'ën xanu 'ikëmabi
 këmëkësakín uisai kara 'ia
 kixun isanan,
 'ë rapasu 'ikë unin xanu
 aratsushi 'ikë 'utunkin isan,
 10 usakin 'ën 'akë 'ain ka
 'ën xanu bëtsi uni ñu
 mëëxunkë 'ianan,
 uni 'unánkëma kamanribi
 aín nami 'ati 'ikën.
 11 Usakin 'ën xanu 'akë ka
 rabintanun;
 uisai kara uni 'ia an
 mëníokë 'apukaman 'ë
 'atima okë 'itsíanxa.
 12 Usa 'ain ka 'ën ñu 'atima
 'akë 'ain tsi rëkirukin ñu
 nënkësokëx,
 kamabi 'ën ñukamax
 këñutsíanxa.
 13 An 'ë ñu mëëxunkë unikama
 'imainun xanukamañu
 pain 'ixun kana aña
 'axúnun kara 'ë kaia,
 usakinbi 'axuankën.
 14 ¿Uisokinra karana 'ën Dios
 'ëa 'atima oisatankëxun
 kati 'ain?
 ¿Uisokin karana usakin 'ën
 'akë ñukama ñukákëxun

- asérabi këmëkinma kati
'ain?
- 15 An nukama nun titan puku
'ukëmëu uninun 'imia
Dios anbi ka
aturibi 'ë 'akësaribiokin
anun tsóti 'inánkëxa.
- 16 Uisaxunbi kana 'ën uni
ñuñuma an kuëenkë ñu
'inanima 'iama 'ain,
'imainun kana kasunamëkë
xanukamaribi pitiñuma
'aísh numin 'i tsotia
isëshiamo 'ain.
- 17 Uinsaranbi kana 'ën pikë ñu a
papañuma 'imainun
titañuma tuákama
'inánkinma 'ëbi piama
'ain.
- 18 Usa 'ixun kana 'ibuñumakë
tuákama unían aín bakë
bëchikë 'ibu 'akësokin
nuibakën;
'imainun kana kasunamëkë
xanukamaribi 'itsaira
'akiankën.
- 19 'Ën kana uix kara
chupañuma 'ikëa matsin
'akëx ñutisa tania iskin
chupa 'inánkën,
ñuñuma uni aribi anúan
rakuti chupañuma iskin
aribi nuibakin anua rakuti
chupa 'inánkën,
- 20 'ën 'arakakë carnero aín
ranibi bitankëxun chupa
'axun kana amia xananun
'inánkën,
anun xanai 'ikin ka 'ën
'unánkë uni an asábi ka
kixun 'ë upíokin kakëxa.
- 21 Uinsaranbi kana papañuma
titañuma tuákama
'apukamami kuaikësa
'inun
mi kana usokin 'ati 'ai kixun
káma 'ain.
- 22 'Ësokin asérabi 'axmabi 'ëx
këmëi kikë 'ain ka
'ën pëñan rabé ëné
tsasikanti 'ikën;
usokin 'anan ka 'ën
tëkënpata aribi 'ë
pénchicanti 'ikën.
- 23 Usa 'ain kana Diosan 'ë
'atimokin tëmëramiti
anun rakuëakën;
jusa 'ain kana ax 'apu
kushiira 'ixuan uisakin
kara 'akëxun 'ën tënëama
'itsían!
- 24 Uinsaranbi kana kuriñu
'ianan kurfikiñu
'aíshbi 'ëx ami katamëama
'ain.
- 25 Uinsaranbi kana kurfikiñu
'ianan 'aisamaira ñuñu
'aishi,
anun rabiakati usa kana 'ëx
'ai kiamo 'ain.
- 26 'Ën kana barin pékabëtsinia
isanan,
'uxën imé pékakë aribi isan,
- 27 'aínbi kana uínsaranbi
unëxun rabianan,
'ën mëkën bëtsuku kakin
tanxuama 'ain.
- 28 'Ësokin 'ai 'ëx ami 'uchaia ka
Diosan 'ë 'atimo 'itsíanxa;
jusakin 'ën ñu 'akë ax ka
Dios ka naínuma 'ikë kixun
sinánkin 'ën 'akë 'iti 'iaxa!

- 29 Uinsaranbi kana axa 'ëmi
nishkë uníxa ñu 'atima
inuti tëmërakëbë ami kuai
kuëëni 'iama 'ain;
'ianan kana unían 'atima
okin ñuikëbëbi a kuati
kuëëanma 'ain.
- 30 Uinsaranbi kana axa 'ëmi
nishkë uni ka 'atima
ñu inuti 'ikë kixun
sinánxuanan
ax ka ñuti 'ikë kixabi kiama
'ain.
- 31 'Ëx abë 'ikë uni achúshinën
bëtsi menu 'ikë uni mërakin
kuai oisatania kana,
- 32 ëman kamina 'uxti 'ai kixun
káma 'ain.
Usakin 'akinma kana 'ën
xubu xëókaxun bëtsi
menuax ukë unikama anu
atsímiakën.
- 33 Uinsaranbi kana 'ën 'akë
ñukama bëtsi unikaman
'akësokin unëama 'ain,
'imainun kana 'ën ñu
unëxun 'akëmasa 'inuxun
'ama 'ain
- 34 unikamami rakuékin.
'Ianan kana uínsaranbi
banaima 'ën xubunu
xëpuax ñuuitsimarua,
uni këmëi banakë kamami
rakuéti 'iama 'ain.
- 35 ;Uin kara 'ëx kia kuati 'ikën!
Usa 'ain ka 'ëx kikë bana ënë;
;Dios kamabi kushiñuira an
'ën bana kuakin 'ë kati
'ikën!
Usa 'ain ka mix kamina
usai 'ia kakín kirikanu

- kuënëoxun ismikin 'ë kati
'ikën,
- 36 usakin 'akëxunbi kana
mënin sinánñuishi 'ixun
'ën nuitunën sinánkin
unia aín maiti maxkánu
'akësokin 'ën 'imiti 'ain.
- 37 Usa 'ain kana uisai karana
'ia a kamabi ñuikin Dios
kati 'ain,
usakin kai kana ñu 'atima
'akëma 'ë isnun uinu kara
Dios 'ikë anuaxbi abë
banati 'ain.
- 38 Usa 'ain kana, 'ën mekamax
ka 'ëmi 'atimai banakin
naínuabi Dios kaikikëma
'ikë,
usa 'ain axribia tantinun
ëan.
- 39 'Ëx kana ëasai asérabi kin 'ën
bëtsi unin ñu 'apákëkama
mëkamanan,
an ñu 'apákë unikama
kupíokinma atun ñu bikë
'ain ka
- 40 ;'ën menu 'apákëxbi trigo
'iruima muxa 'iruti 'ikën,
'ianan ka cebada 'apákëxi
'iruima xubi 'atima 'iruti
'ikën!
Ësai kikin ka Jobnënríbi aín
'unanékë unikama kakín
sënëonkëxa.

Diosan Job ká bana

(Job 38.1—42.6)

38 1Usa 'ain ka ax kikë bana-
kama ñuikin suñúan
chaiira 'ikuatsini békikë anuxun
Diosan Job kakëxa:

Diosan Job kakëxa

- 2 ¿Mix añuira 'aish kaina 'ën
'akë
ñukama ñui 'atimatishi
banai ñu 'unánma uníxa
banakësai banai kian?
- 3 Bërí kamina 'ë asérabi
rakuëma 'ixun,
'ën mi ñukákë banakama
ñuikin 'ë kati 'ain:
- 4 ¿Uinu kaina mix 'ën me
uniotabakëbë 'iakën?
¿Asérabi upíokin min ënë
banakama 'unánkë 'ixun
kamina 'ë kati 'ain!
- 5 ¿Min kamina 'unanin uin
kara uiti cha 'ati kara
kixun sinántankëxun
tupuankëxa,
'ianan kara uisakin 'ati
'unánkë ira 'ixun 'akëx?
- 6 ¿Añu ñuiranu nankin 'a kara
ami birukin akama ax 'ik?
¿Uin ira ami 'iti maxá
chaira namainun kara,
7 ángelkamax kuëënmainun
'ispakamanribi xabá
'itánun pékakëbë
kantakëx?
- 8 Parúmpapa 'umpax menuax
chikíikëbëtan kara,
¿uin nunkurui 'ikëbëtan an
bëarati aín xëpútikama
nankëx?
- 9 'Ën kana parúmpapa chupa
achúshi 'inankësa okin
kuin 'inánkën,
'ianan kana kuru nëtë aín
chupasa 'aísha anuax
nirunun 'inánkën.

- 10 'Ën kana parúmpapa 'umpax
me mapuruima uinu kara
sënënia anuishi rakanun
'imianan,
kana xëpúti chairan 'akësa
okin anun xëpuakën.
- 11 Usokin 'axun kana
parúmpapa kakën: Ënu
sënéinshi kuëpukan kanan
kamina;
urikuankin me mapurutima
'ain;
anu sënéinshi bëchunti
'ën kakë anuishi sënëni
kamina bëchunti 'ain.
- 12 ¿Min kaina uínsaran nëtënbi
nëtë 'ixun nëtë xabatia
iskin
barin ka urukin upíira 'inun
pékati 'ikë káma 'ain?
- 13 ¿'Ianan kaina barin urukin
mekama pékakëbë ka
uni 'atima sinánñukama
unéti 'ikë kixun kakën?
- 14 Usa 'ain ka barin urukin
menu pékakë
an kamabi ni pékabëtsinkë
ax chupa pukukësa 'inun
mërati 'ikën;
- 15 usai 'ikëbëtan ka ñu 'atima
atishi sinánkë unikaman
nëtë xabákëbëtan,
uni 'atima oti sinánkëkama
a 'aima.
- 16 ¿Min kaina nanékiani
kuanxun anuaxira
parúmpapa 'umpax chikíikë
a isan?
- 17 ¿'Ianan kaina min uinuirá
kara uni ñukëkama ax
kuania kixun

- anúan kuankë aín xëputi a isan?
- 18 ¿Min sinánkëx kara uiti naxbaira me 'ikë kixun kaina sinanin?
¿Min asérabi kamabi 'unánkë 'ixun kamina 'è kati 'ain!
- 19 ¿Uinuaxira kara nètë xabá 'imainun imé bëánkibukë ax unin ñu nankësa 'aish aín?
- 20 ¿Min kaina uinu kara me sënëánkëxa anu buánxun, nètë xabá 'imainun imé bëánkibukë anua 'ikë aín xubunua uni ukësa Kuatsinia anubi bëtëkënti 'unán?
- 21 ¿Min kamina 'itsa baritia tsókë 'ixun akama 'unánkë 'iisa 'ain, usa 'ain sapi kamina akamax 'iisama pain 'ain bakéama 'ain!
- 22 ¿Min kaina anu kuanxun anua matsin tita 'ikë, a 'imainun anua matsi bëruñu 'ikë aribi anu kuanxun isan,
- 23 'ën anun uni atúxbi 'akanankë nètë 'anan anúan, tëmërakë nètë xuti a isan?
- 24 ¿Min kaina uimiu kikiani kara kaná mëríti ichukë ax kuania kixun 'unanin?
¿Uisai 'ikiani kara amiaxa bari urukëmiaxa bëkikë suñu ax mekama oi bëkin?
- 25 ¿Uin kara uñe 'ibútia anu 'umpax xururukë ax

- chikiti me naëkë anua ampénkikë,
usaribi 'imianan, kaná mëríkëbë nètë masá kuatsintankëx 'uí 'ibúkian,
- 26 anu uni 'ikëma menua 'ibúnun 'imianan anu uíxbi 'ikëma me anuribi 'ibúkian,
- 27 me ëskikë chabókëbëa anuax ñankáishi 'áishbi ñu koónun 'imiax?
- 28 ¿Uix kara 'uí 'imainun kuénkuru aín papa 'ik?
- 29 ¿Uix kara matsi iru aín tita 'ianan nibí 'ibúkë aín 'Ibu 'ik?
- 30 ¿Uin kara parúmpapa 'umpax mapara 'ikësai iruíra 'ikëbëa 'umpax bërakati 'inun 'imin?
- 31 ¿Min kaina 'ispa këñurui timékë axa 'ispón Orión kakë abëira 'ima a 'uri 'inun 'imin?
- 32 ¿Mix kaina an pëkarakuatsinia nètë xabakuantsinkëbëa 'ispón cha ax pëkinun 'imikë a 'ain?
¿Min kaina 'ispakama këñurukëbëtan anua Osa chakama 'imainun Osa chukúma anu mëranun 'imin?
- 33 ¿Min kaina axa naínu 'ikë ñukama an usai kamina 'iti 'ai kixun 'unánmikë a 'unanin?
¿Usa 'ixun kaina min a tanti bana ax kikësabiokin ënë

- menuxunribi usakinbi
'ain?
- 34 ¿Min kaina nètë kuin,
anuax 'uí 'itsaira 'ibúkian
'umpax me mapuminun
kati 'ain?
- 35 Minmi kaná mëríkë a amanu
kamina kuantu 'ai kixun
kakëx kara,
¿an mi ënu kana 'ai: Min
kakësabi oi kana 'iti 'ai
kixun mi kati 'ik?
- 36 ¿Uin kara Ibis kakë ñuina
pëchiu
'imainun 'aoripa aín bënë
añu kara 'ati 'ikë kixun
'unánun 'imiakëx?
- 37 ¿Uin kara ñu 'unánkëira
'ixun uiti kuin kara axa
kixun 'unánti 'ik?
¿Uin kara nètë kuin anuax
'uí 'ibúkin,
- 38 me kupúkë axa chabáti chua
'inun tsëtsëruui 'ikë
axa ëski birananun 'imiti
'ik?
- 39 ¿Mix kaina an paru 'inúan
aín titan,
piti bixunkëxun puchákin
pitankëxa,
- 40 aín kininu unëananbi
i bëukukë kamanan
rakáxun ñuina aín piti aia
binuxun kañnun 'imin?
- 41 ¿Uin kara nónshiansa pëchiu
ñuinakama,
aín tuákamaxa nánuax
pikatsi
sharákëbëtan abá pimiti
baria na piminun ñu
'inanan?

- 39** ¹ ¿Min kaina uínsaran
kara raëkëma
cabrakamax aín tuá
bakënia kixun 'unán?
- ¿Min kaina uisai kara
carnero xanux aín tuá
bakënia kixun isan?
- ² ¿Min kaina uiti 'uxë 'ikëbë
kara aín tuá
bakënia kixun 'unanan?
- ³ Aín tuákën paëokëx ka
anuax bakënux,
rakabutankëx uisaibi 'ima
aín tuá bakënia.
- ⁴ Usai 'itankëx ka aín
tuákama ax kani kushikin
tankin ninua ñu pi,
'ura kuankin aín tita
ëntankëx amiribishi aín
titanu utëkënimá.
- ⁵ ¿Uin kara raëkëma ñuina
asno kakë a atuxi nitsia
uisaibi 'iaxma 'inun
ëankëx?
¿Uin kara uinu kuani kara
nisatania anu kuania
ninun ëankëx?
- ⁶ 'Ën kana anua atux bukunun
uinu kara 'iti 'ikë
istankëxun,
anu uni 'ikëma me sapan
bashiñu 'itsaira anu tashi
'aia anu ñu kókëma anu
'inun ëankën.
- ⁷ Usa 'ain ka a ñuinakamax
ëmanuaxa 'aisamaira ñu
banakë 'ain a 'ura 'ia,
usa 'ixun ka atun
caballonuxun an 'arakakë
ñuinakama buánkin
kuënkëonkin kakë

- unikama aín banabi
kuatima 'ia.
- 8 Usa 'aish ka atun piti bari
matá me anubi kuankin
pasto barianan,
xubi kookë a pinuxun bari
nitsia.
- 9 ¿Min sinánkëx kara vaca
bënë raëkëma nékë ax mi
ñu mëëxun baiti
min anu ñuina 'uxti 'akë
xubunu imé 'uxi kuantu
'ik?
- 10 ¿Min kaina vaca bënë
raëkëma anúan me
tukabianti imi manë pará
tëkërekaxun ubíokin
'amikëxuan me,
tukananbi mi kaxú kuankin
i saniribi punun 'amiti
'ain?
- 11 ¿Min kaina ax kushiira 'ixun
ka
'ën tëtikama 'ë 'axunti 'ikë
kixun sinánkin an mi
'axúnun ënti 'ain?
- 12 ¿Min sinánkëxun kara an mi
'akinkin min 'apákë ñu
naënua bitsia bitsínkin
anuxunmi tákati me
mëníokë anu bëxun mi
bukunxunti 'ik?
- 13 Anu ka avestrus kakë ñuina
pëchiñu ax 'ikën: ax ka
kuëëni aín pëchi shaí kai
pëpëkia,
cigüëña kakë ñuina
pëchiñunën pëchisa 'aish
'ia,
- 14 'imainun ka masinu
batsioxun anuaxa,

- barin xanokëx axi uninun
ain batsi ënia.
- 15 Usokin ënkin ka unin
ka chakati 'ikë kixun
sinanan,
ñuinakan ka ami kikin amáti
'ikë kixunbi sinánkimaishi
ënia.
- 16 Usa 'ixun ka abia kanitanun
aín tuamasa 'ikë aín tuá
rakania,
'imainun ka tëmërakin kana
batsio kixun sinanan
bëruánkëxma kara 'ën
tuá uisai 'iti 'ikë kixunbi
sinanima.
- 17 Usaia 'ikë ax ka usokin
kamina ñu 'ati 'ai kixun
sinánun 'ën 'imiama 'ikën;
usakin 'akin kana upíokin
sinánkin ñu 'anun
'amiama 'ain.
- 18 Usa 'aishbi ka anua tsókë
anuax nirui nikiani
kuankin,
caballokama 'imainun an
nikinkë unikama abi
ëbiani munu kuanima
kuania.
- 19 ¿Min kaina caballo kushi
'inánan,
aín tëxanu an upí 'imiti
buñu 'inun 'imiakën?
- 20 ¿Min kaina champu 'ikësai
churuni banai aín rëkin
rëshin kikin,
uni rakuëminun 'imiakën?
- 21 Usa 'ixun ka ain taën me
basai,
rakuëtimaishi anuax
'akanankë anu uix kara

- 'irutisa tania axa anu
'iruax 'akananun kuania.
- 22 Usai ka uisa ñu kara ax
inutia ax 'aisamaira 'aínbi
ami rakuéti bëruankakiani
amotan kuanima,
manë xëtokë unin tuinkë
amibi kikiani kuania,
- 23 kuani ka an caballo nikinkë
unin aín manë xëtokë
anu 'aruti aín xaká a
banamianan,
atun pia nikëx kukish kikiani
kuankëbë rakuétima.
- 24 Usai 'i ka 'itsaira abati uínbi
nitsinaisama kiani kuani,
uinu kara kuainsatania
anu kuania,
kuani ka uin kara aín manë
banañu banoia a kuati an
nikinkë unin bëruainsama
'inun 'ura kuani nitsia,
nitsi ka ubitimama 'ima
shaikia.
- 25 Usa 'ain ka 'akanankin
pëukia manë banañu
banoia kuati aribi
munuma 'uranxunbi tani
munuma banaia, usai 'ikin
ka 'akania kixun tania;
usa 'ain ka 'uranxunbi
suntárukama 'imainun
aín caballokama aín 'isha
xëtia,
xëanan ka suntárunën
kushikaman aín suntáru,
amia nishkë unikama 'akin
munuma banakin kakë
aribi tania.
- 26 ¿Mix an kamabi ñu 'unánkë
'ixun kaina usai kamina

- nuanti 'ai kixun an tëtë
'unánmikë a 'ain 'ianan
kaina,
manainra kuania baka
rëbumiu ki kuani nuanun
'unánmiakën?
- 27 ¿Mix karamina an tëtëkamë
'ëo in papa pëñan
anu batsioxun aín na 'anun
kakë a 'ain?
- 28 Ax ka nëtë 'imainun 'imébi
bashinua 'ikë xaxun pobu
kini anu 'ia,
'imainun ka anua uínbi
ubiotimanu bashi rëbunu
aín na 'aia.
- 29 Usa 'ain ka anuxunbi
uinua kara ain piti biti
'ikë kixun 'uranxunbi
istankëxun bitsia.
- 30 Usa 'ain ka aín tuákama
ñuina imi xëamia;
'imainun ka uinua kara ñu
bamakékama mëraia anu
bukubukë unin isia.

40 ¹⁻² Usa 'ain ka Diosan Job
kakëxa: 'Ëx kana Dios
kamabi kushiñu a 'ain; usa 'aínbi
kamina 'ëbë kuëbikanantisa tan.
Usa 'ain kamina ëbë kuëbikanan-
tisa tankin min bërí 'ë kati 'ain.

Jobnën Dios ká bana

- 3-4 ¿'Ëx kana ñu 'unánma 'ain
usa 'ixun karana uisakin
mi kati 'ain?
Usa 'ain sapi kana mi
uisakinbi katima 'ain.
- 5 'Ëx kana 'itsai banan,
usa 'ain ka 'ëx amiribishi a
banatëkënti 'aíma 'ikën.

**Diosan ubíokin katèkènun
kixun Job ka bana**

⁶Diosan ka amiribishi suñúan chaiira bèkikè anuxun Job katèkèankèxa.

⁷Mix aséjabi kushi
sinánñu 'ixun kamina
rakuèkimaishi,
mi ñukákè banakama 'è kati
'ain.

⁸¿Min kaina 'èx isana an
upíokin ñu 'akèma 'ai
kixun 'uchoisatankin,
mix ismina upí sinánñu 'ai
kixun sinanin?

⁹¿Mix kaina 'èsaribi kushiira
kushi 'ain?
¿Mixmi banakèx kara 'èn
banasaribi 'aish kanákamè
'èo banakè usaribi 'inunmi
banakè 'iti 'ik?

¹⁰Usa 'ain kamina mix
kushiira 'ianan 'apuirá
'ixun 'akèsokin atun
pañukè chupa pañuti 'ain,
usakinmi 'akèbè ka unikamax
mix kamina upí uni 'ianan
bètsi unikamasamaira 'ai
kiax kiti 'ikèn.

¹¹Axa 'èx kana uni itsisamaira
'ai kixun sinani rabiakakè
unikama a kamina:
mix atumi nishkin min
kushínbi uisa kaina
oisatani usakin 'ati 'ain.

¹²Usakin 'akin kamina mix
kushi 'ixun axa rabiakakè
unikama a min kushínbi,
uínu kara 'ia anuabi barixun
'anan sinan 'atimañu

unikamaribi 'atima okin
masóti 'ain.

¹³Usokin ñumitankèxun
kamina uni anu maínti
'akè anu maínti 'ain,
usokinmi 'akèx ka ñukè
unikamaxa ñu 'atima
'akè unikama sipunu 'ikè
usaribi 'iti 'ikèn.

¹⁴Usokinmi 'aia kana 'ènbí
mix kushiira 'ixun,
kamina usakin 'ai kixun mi
'unánti 'ain.

¹⁵Mín kamina chaiira ñuina
bakainu a sinánti 'ain,
'èn kana mi 'akèsaribi okin
uniokèn:

an ka vaca bènèkaman
'akèsaribi okin basi pia;

¹⁶usa 'aish ka kamabi aín
namikamanu,
aín kushi 'ianan aín kisi
kamanubi aín kushi 'ikèn.

¹⁷Aín inax ka kunxan isaribi
iru 'ikèn,
'ianan ka ain taènu 'ikè ain
punukamax bèxkuñusabu
'aish rèxké rèxkéabu 'ikèn.

¹⁸'Ianan ka aín xokamax manè
sèbíá naxabañu chabu
iskèsaribi 'ikèn.

¹⁹A kana 'èn bètsi ñuinakama
'akèsokinma upíra
'itánun uniokèn;
usa 'ixun kana 'èx kuèènkín
'èinshi bamanun a 'imiti
'ain.

²⁰An ka ninua, anuaxa ñuina
raèkèmakama kuaikè
anua ni pèi basi akama
pia.

- 21 Usa 'ain ka taxankaru
bakanu bukukë tëmú tanti
rakanan,
tutish noruax a mëu unëti
'ian kiankë anu rakatia.
- 22 'Ianan ka i tapun chinan an
tupéonkë anuribi 'ia,
'imainun ka i xëxá kuëbí
nikë tapunakëkë an
bëararakë mëu anuribi
rakatia.
- 23 Usa 'aish ka baka
'ikuatsinkëbëbi, ami
rakuétima;
'ianan ka bakan mapurukin
aín rëkin mapurukëxi
bënëtima asábi 'ia.
- 24 ¿Uin kara ñatankin bixun
aín bëru rabé ëchiananbi,
mëxin tëkërëkati 'ik?
- 41** ¹Usa 'ain ka Leviatán
kakë ñuina chaiira
aribi ñuikin Job
ësokin kakëxa
¿Min kaina achúshi
mishkitinën a
ñuina biti 'ain?
¿Bianan kaina mia
pitima kupín mëxin
kuëëtëkërë kati 'ain?
- 2 ¿Min kaina mëxi aín rëkinu
rëatsimianan,
achúshi kuëkinan aín
kuëshánu biti 'ain?
- 3 ¿An kara 'ë uisabi oxunma
ka 'at kixun kanan
'ë kamina nuibakin
kuëmënin kin kati 'ai
kixun mi kati 'ik?
- 4 ¿An kara mi 'ën kana
xëñibua 'aínbi

- tëmëra kinbi ñu mëëxunti 'ai
kixun mi kati 'ik?
- 5 ¿Mix kaina abë kuai tuáxu
'isáratsubë kuaikë
usaribiti 'iti 'ain?
¿'Ianan kaina an min 'ini
bëchikë kaman ismainun
tëkërëkatankëxun nikinti
'ain?
- 6 ¿A kara an marukë
unikaman maruia abë
kuëbikananxun bibianxun,
anuxun ñu marukë anuxun
maruti 'ik? ¿Anan kara
chánkapaxun aín nami
maruti 'ik?
- 7 ¿Min kaina aín xakábi
pëánkabianxa atsíntanun
pian 'ananbi
chikárunënribi aín maxkánu
'ati 'ain?
- 8 Usokin 'axunmi 'urama
oxun bikëxa mibë 'itsaira
tananan kë a kamina min
manutima 'ain,
'ianan kamina únsaranbi
usakin 'atëkënkatsi kitima
'ain.
- 9 Uin kara Leviatán isia ax
ka aín iskëinshi rakuétan
bamai aín ñunshin
nëtëtishi menu nipakëti
'ikën.
- 10 Uin kara ubioisatania ami ka
Leviatán nishia,
usamaira kana 'ëx 'ain usa
'ikë ka uínbi kushiira 'ikë
'ë ubiotima 'ikën.
- 11 ¿Uix kara Leviatánbë
'akanantankëx uisaibi
'ikëma asábi 'iti 'ik?

- Uixi ka kamabi menu 'ikë
unikama usai 'itima 'ikë
ax ka 'ën unio 'ikën.
- 12 Uisa kara Leviatán 'ikë
kianan kana añu kara 'axa
kiax kin,
aín taë kamaxa kushiira
'imainun ka aín namixribi
bëtsi ñuinakaman
namísama 'ikën.
- 13 ¿Uin kara aín bichi iruira
'ianan,
manë chupa pañukësa amia
katamëkë a bikuananbi
aín nami pëánkakin 'ati
'ik?
- 14 ¿Uin kara kushikian aín
rëkin 'ianan aín kuëbí
tsënkaiabi
anchatia aín xëta xënxëira
akamax mëratanun aín
kuëbí bákati 'ik?
- 15 Aín kaxukamax ka biranani
manë parókë
takáshkikësa 'imainun maxá
iru usaribi 'ikën.
- 16 Usa 'ain ka aín xaká upiti
aín namimi takáshkikë
aín,
anu uisa suñuratsubi aín
naminu atsinima.
- 17 Usa 'aish ka aín namikama ax
biranani tsënkankë 'aish,
uínbi chánkapakinbi
raskapatisama 'ikën.
- 18 'Ianan ka ax munuma
'atinshón kikë ax kaná
mëríkë usaribi 'ikën;
'ianan ka aín bërux barin
urukín pëkabëtsinkë usa
'aish ënxaira 'ikën.
- 19 Aín kuëbínuax panpaira tsi
rëkirukësa 'ikëbë ka
anuax tsi sarakikëσαι 'i abisia.
- 20 Aín rëkinan ka unin kënti
cha tsinu 'arukëxa,
kubini kuini 'ikë usairibi
'inun kuin chikitia.
- 21 Aín uinkë ax ka tsi ëxku
ënxaira usa 'ikën,
'imainun ka aín kuëbínuax tsi
rëkirukësa usaribi chikitia.
- 22 Aín tëxá ax ka kushiira 'ikën
usa 'ixun ka an kamabi uni
rakuëmia.
- 23 'Imainun ka aín nami iruira
'aish manë charokësa
'ikën, usa 'aish ka uínbi
tëatisama 'ikën.
- 24 'Ianan ka aín nuitu axribi
mapara iru usa 'ianan,
anun ñu rënti maxá iru
usaribi 'ikën.
- 25 Uínsaran kara ax niruia
anun ka kamabi unin
rabikë dioskama atux ami
'itsaira rakuëti abatia.
- 26 Uínbi ka manë xëtokën
'anan masibu 'imainun,
pia mëtubu 'ianan chaxkébu
anun 'akinbi uisabi oima.
- 27 Usa 'aish ka manë charóxon
anun 'ati 'akë ax basira
'ikësa usarishi aín namimi
tsasibutia 'ianan ka
í pachi chékikë 'ikëσαι manë
axi 'ia.
- 28 Usa 'ikë ka pian 'akinbi
abámima;
'imainun ka maxá ami
pukëxbi basi chushikë
nikësa usaíshi 'ia.

- 29 Uin kara i tēakēnēn rēkatsi
 kixun 'akēxunbi ka basi
 xo chushikēsara 'itánun
 ax kushi 'ixun anun
 'akaskēxunbi i 'imia;
 'ianan ka anun 'anuxun pia
 bikin banamia kuaṭíbi
 an ka 'ē uisabi oima kīax
 rakuétima atumi kuaia.
- 30 Usa 'ixun ka nirikiani anun
 kuankin chua me ain
 shikanēn;
 anun me tuukakē
 kuēnukēnēn 'akēsa 'itánun
 me tērēbiania.
- 31 Axa parúmpapa baka
 'ukēmēu nanékiani
 kuankēbē ka 'umpax;
 tsinu kēnti chán
 'arukēx kubini 'ikēsai
 mumukiabatia, usai ka
 ro mēskuxun kubiónkēx
 'ikēsa 'inun 'ia.
- 32 'Ianan ka anua rakákē anuax
 nirukiani kuani
 nanékiankin aín rani
 tiríki kē a anubi uxuira
 'aish chabáchabá kikē a
 bakanubi ēbiania.
- 33 Uinu 'ikē menubi ka usaribi
 ñuina 'aíma 'ikēn;
 a kana 'ēn uinsaranbia raírí
 ñuinakama 'ikēsai rakuē
 'inun unioma 'ain.
- 34 Usa 'ixun ka kamabi
 ñuina raēkēmakama aín
 kushisamaira 'ixun,
 achúshi 'apua raírí
 unikama ñusma okēsa
 usaribi okin 'aia kīax ka
 Dios kiakēxa.

**Jobnēn Diosan ka an
 'unánkēsamaira okin ñu 'unánxa
 kixun sinan ñuikē bana**

- 42** ¹⁻² 'Ēn kana 'unanin mix
 kamina an kamabi
 ñu upíokin 'unánkē a
 'ain, 'imainun ka min
 'akasmati ñukama
 'aíma 'ikēn.
- ³ ¿Ui karana 'ēx 'ain min 'aia
 tankin sinánkē ñukama
 kamina 'atima 'ai kixun
 mi sinánxukin,
 'ēx ñu 'unánkēma 'ixun kana
 usakin sinánti 'ain?
 'Ēx kana minmi 'unánkēma
 ñukama ñui kiakēn,
 'ianan kana uínbia iskēma
 ñukama min kuaisama
 'itánun ñui kian.
- ⁴ Min kamina 'ē kakēn: "Ēn mi
 kamainun kamina kuati 'ain;
 'ēn mi ēsokin ñukákēxun
 kamina usabi okin 'ē kati
 'ain."
- ⁵ 'Ēn kana bēríbi kamabi unia mi
 ñui kikē anuishi mi 'unan,
 'aínbi kana bērí 'ēn bērúnbi
 mi isin.
- ⁶ Usa 'ain kana 'ēx kikē
 banakama a sinani rabinin,
 chimapu kupúkēnu tsóxun
 kana usai kīaxma 'inúma
 kana kia kixun sinan.

**Diosan amiribishi
 Job ñuñuira 'inun
 'imitēkēan bana**

- ⁷ Ēsokin pain a ñukama Job
 katankēxun ka Diosan Elifaz

kakë uni aribi kakëxa: 'Ëx kana mi 'imainun min 'unánkë uni rabé amiribi 'itsaira nishan, mitsun kamina aséjabi upiti banaima 'ë ñui këmëi banan 'ën uni Job ax kuni ka aséjabi 'ë ñui upiti banaxa. ⁸Usa 'ain kamina bërí 'ëx mitsumi nishkë a nètétanun, mapai achúshi 'imainun rabé vaca bërí kanikë këñun mapai achúshi 'imainun rabé carnero bibiani uinu kara 'ën uni Job 'ia anu a buani kuantu 'ain, anuxun kamina a ñuinakama rëxun 'aímai këñutanun xaroti 'ain. Usakin 'akëbëtan ka 'ën uni Jobnën mitsu 'ë ñukáxunti 'ikën, ñukákëxun kana an 'ë kakësabiokin, mitsu uisabi otima 'ain, mitsun kamina aséjabi 'ë ñui upiti banaiman, 'ën uni Job ax kikésai. ⁹Usakin kakëx kuanxun ka Elifaz, Bildad 'imainun Sofar a unikaman Diosan kakësabiokin 'akëxa, an ka Nukën 'Ibun Jobnën ñukësabi okin 'akëxa.

¹⁰Usokian an 'unánkë unikama ñukáxunkëxun ka Diosan, Job bëráma 'iasabi ñuñuira 'inun 'imitëkéankëxa 'imikin ka bëráma 'iasamairaira ñuñuira 'inun a inumikin rabé okin ñu 'inantëkéankëxa. ¹¹Usa 'ain ka kamabi aín xukénkama, 'imainun aín chirabakékama 'ianan aín 'unánkë unikama, 'imainun bërámabia 'unan unikama atúxribi a isi, ain xubunu rikiankëxa anuxun ka abë timëxun fiesta 'akin atubëtan

piakëxa. Usakin 'akin ka Diosan 'imikëxa 'itsaira paë tani têmërakë anun kananuna nuxribi masá-nuitua kixun kakankëxa, kanan ka atu achúshi achúshinën manë uxua kuríki 'akë a 'inánan, mëñu-suti kuri 'akë aribi 'inankankëxa.

¹²Usa 'ain ka Diosan upíokin Job sinánxunkin têmërakëma 'aísha 'ikësamairaira ñuñuira 'inun 'imikin. Ka catorce mil ovejakama, seis mil camellokama, mil vaca ain bënë rabé, rabé, 'imainun mil burro aín xanukamañu 'inun 'imiakëxa. ¹³'Imianan ka catorce bakë bëchikë bëbuñu 'ianan rabé 'imainun achúshi 'ini bëchikë xanuñuribi 'inun 'imiakëxa. ¹⁴Aín rëkuén 'ini bëchikë xanu aín apan ka Jemimá kakin anëakëxa, anëanan ka ain nëbëtsi 'ikë a Quesiá kakin anëanan ain 'anákaíra a Queren-hapuc kakin anëakëxa. ¹⁵Usa 'ain ka uinu 'ikë menubi xanu upíra Jobnën bakë bëchikë xanukamasa 'aíma 'iakëxa. Usa 'ikë ka aín papan akama aín ñu 'inánkin aín bakë bëchikë bëbukamaribi atunan 'inun aín ñu 'inánkëxa. ¹⁶⁻¹⁷Usokin 'atankëx ka Job ciento cuarenta baritia 'imi tsóakëxa, usai 'i ka xëñibuti tsótankëx ñuakëxa 'aínbi ka aín bakë bëchikë ñunuxun isanan aín bakë bëchikënën bakë bëchikë aín xuta, 'imainun aín xutan bakë bëchikë akama tsókë-pain 'ixun isakëxa.